

***Statenstuk* 2009-410**

Onderzoeksprogramma 2010 OCWZ

Voorgestelde behandeling:

- Statencommissie Cultuur en Welzijn op 2 december 2009
- provinciale staten op 16 december 2009
- fatale beslisdatum: n.v.t.

Voorgestelde status: **B-stuk**

Bestuurscommissie Onderzoek Cultuur, Welzijn en Zorg

Inleiding

Jaarlijks stelt de Bestuurscommissie Onderzoek Cultuur, Welzijn en Zorg (OCWZ) een onderzoeksprogramma op en legt dit ter besluitvorming voor aan provinciale staten. Ook dit jaar biedt de Bestuurscommissie OCWZ het Onderzoeksprogramma 2010 aan. Het Onderzoeksprogramma 2010 betreft de uitwerking van de Onderzoekslijnen 2009-2012 en het Onderzoeksprogramma 2009 c.a. (Statenstuk 2008-355). De richtlijn over de vormgeving van het Onderzoeksprogramma OCWZ is gebaseerd op de inhoud van statenstuk 2006-238¹. Deze richtlijn bestaat uit drie onderdelen en ziet er in hoofdlijnen als volgt uit:

1. basispakket 80%;
2. flexibele ruimte provinciale staten (PS) 10%;
3. flexibele ruimte gedeputeerde staten (GS) 10%.

Naast inhoudelijke onderzoekswensen stelt de bestuurscommissie een aantal overige onderdelen in het onderzoeksprogramma voor, zoals kwaliteitsbewaking en deskundigheidsbevordering.

Advies

1. Instemmen met het Onderzoeksprogramma 2010 zoals dat nu voorligt.
2. Akkoord te gaan met de beknopte uitwerking van de onderdelen van het basispakket 2010.
3. Vast te stellen dat het besluit over de uitvoering van onderzoek in de flexibele capaciteit in handen is van de Bestuurscommissie OCWZ.
4. In te stemmen met de reservering van dagdelen voor overige onderdelen in het onderzoeksprogramma, zoals kwaliteitsbewaking en deskundigheidsbevordering.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

Met de uitvoering van het onderzoek wordt een bijdrage geleverd aan de kwalitatieve versterking van het beleid op de terreinen cultuur, welzijn en zorg.

Argumenten

1. *Met de besluitvorming over het Onderzoeksprogramma 2010 worden voor het grootste deel de werkzaamheden in 2010 van de Bestuurscommissie OCWZ/het Onderzoeksbureau vastgelegd.*
2. *Met de besluitvorming over de het Onderzoeksprogramma 2010 wint het onderzoeksprogramma aan continuïteit, consistentie en kwaliteit en uiteindelijk de versterking van het beleid op de terreinen cultuur, welzijn en zorg.*
3. *Reservering van flexibele capaciteit voor zowel provinciale staten als gedeputeerde staten is vastgelegd in het vastgestelde statenstuk 2006-238 en biedt voor beide opdrachtgevers de mogelijkheid om in de loop van 2010 met onderzoek in te spelen op actuele ontwikkelingen.*
4. *Ervan uitgaande dat slagvaardigheid is geboden bij bovengenoemde actuele ontwikkelingen moet een lange besluitvormingsprocedure worden voorkomen. Het besluit over de uitvoering van onderzoek binnen de flexibele capaciteit past in handen van de Bestuurscommissie.*

¹ "Evaluatie positionering Onderzoeksbureau Cultuur, Welzijn en Zorg" (statenstuk 2006-238), door de tijdelijke commissie onder voorzitterschap van mevrouw Pannekoek-van Toor.

Uitvoering**Tijdsplanning**

De uitvoering van het Onderzoeksprogramma 2010 betreft de uitwerking van de Onderzoekslijnen 2009-2012 en het Onderzoeksprogramma 2009 c.a. In grote lijnen is dit programma voor 2010 op 17 december 2008 (statenstuk 2008-355) door provinciale staten vastgesteld.

Financiën

Het onderzoeksbudget voor 2010 bedraagt €154.008,--.

Monitoring en evaluatie

De Bestuurscommissie OCWZ brengt voor 1 juli 2011 verslag uit over haar werkzaamheden van 2010.

Extern betrokkenen

Niet van toepassing.

Communicatie

De besluitvorming over het Onderzoeksprogramma 2010 zal breed bekend worden gemaakt door middel van een persbericht en een bericht ter zake op huisnet.

Bijlagen

1. Onderzoeksprogramma 2010 OCWZ.

Ter inzage in de leeskamer

Niet van toepassing.

Assen, 4 november 2009

Kenmerk: 45/SG/2009014444

Het Presidium van provinciale staten van Drenthe,

J. Tichelaar, voorzitter

I.M. Rozema, secretaris

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van het Presidium van provinciale staten van Drenthe van 4 november 2009, met als kenmerk 45/SG/2009014444;

BESLUITEN:

- I. in te stemmen met het Onderzoeksprogramma 2010 OCWZ;
- II. akkoord te gaan met de beknopte uitwerking van het basispakket 2010;
- III. de besluitvorming over de uitvoering van onderzoek in de flexibele capaciteit in handen te leggen van de Bestuurscommissie OCWZ;
- IV. in te stemmen met de reservering van dagdelen voor overige onderdelen in het Onderzoeksprogramma, zoals kwaliteitsbewaking en deskundigheidsbevordering.

Assen, 16 december 2009

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

Onderzoeksprogramma 2010 OCWZ

Provincie Drenthe
Bestuurscommissie OCWZ

November 2009

Inhoud

1. Inleiding
2. Schematisch overzicht Onderzoeksprogramma 2009, 2010 en 2011-2012 OCWZ
3. Toelichting op het Onderzoeksprogramma 2010

Onderzoeksprogramma 2010 OCWZ

1. Inleiding

De Bestuurscommissie Onderzoek Cultuur, Welzijn en Zorg (OCWZ) biedt u het Onderzoeksprogramma 2010 aan. Het huidige ontwerp is een concretisering van de inhoud van de Onderzoekslijnen 2009-2012 en Onderzoeksprogramma 2009 c.a. dat in december 2008 door u is vastgesteld (statenstuk 2008-355). Voorafgaand aan de inhoudelijke uitwerking wordt eerst in het kort beschreven hoe de Bestuurscommissie is gekomen tot het ontwerp onderzoeksprogramma OCWZ 2010. Aansluitend wordt door middel van een schematisch overzicht ingegaan op de inhoud van het programma. Volledigheidshalve is in het schema ook het Onderzoeksprogramma 2009 opgenomen en de globale invulling van 2011-2012. Na het schematische overzicht volgt een korte toelichting op het Onderzoeksprogramma 2010.

Voortraject

De formulering van het Onderzoeksprogramma 2010 OCWZ is tot stand gekomen op basis van verschillende bronnen en bijeenkomsten. In chronologische volgorde.

- I. Het voorstel van specifieke onderzoeken voor 2010 en de globale invulling voor 2011-2012 is door het Onderzoeksbureau CWZ opgesteld op basis van de geformuleerde ambities/doelstellingen uit de Sociale en Culturele agenda 2009-2012 aangevuld met de uitkomsten van gesprekken met thematrekkers van de beleidsafdeling Sociaal Economische Ontwikkeling. Dit is uitgemond in een groslijst met inventarisaties, procesevaluaties en effectevaluaties voor de Sociale agenda 2009-2012 en een vergelijkbare groslijst voor de Culturele agenda 2009-2012. Dit is gedaan in lijn met de erkenning van de rol die onderzoek speelt in de provincie Drenthe bij het leveren van informatie om het beleid te onderbouwen, bij te sturen of aan te passen.
- II. Vervolgens hebben er bijeenkomsten op 16 september 2009 plaatsgevonden van de Bestuurscommissie OCWZ met a. de Klankbordgroep OCWZ van de Statencommissie CW en met b. gedeputeerde staten (GS).
 - a. De Bestuurscommissie wisselde op 16 september 2009 van gedachten met de Klankbordgroep OCWZ van de Statencommissie CW over de onderzoekswensen voor 2010 en de jaren daarna. Aan de hand van de twee eerder genoemde groslijsten is het Onderzoeksprogramma 2010 en de globale invulling van het Onderzoeksprogramma 2011-2012 tot stand gekomen.
 - b. Aansluitend heeft de Bestuurscommissie op 16 september 2009 een vergelijkbare bijeenkomst gehad met een lid van GS. De gedeputeerde, die namens GS het woord voerde, gaf aan dat hij zich kon vinden in de onderzoeken/onderzoekslijnen genoemd op de beide lijsten.

2. Schematisch overzicht ontwerp onderzoeksprogramma 2009, 2010 en 2011-2012 OCWZ

2009	Dag delen	2010	Dag delen	2011-2012
Basispakket				
1 Monitoring 1a Jeugdmonitor Drenthe	180	1 Monitoring 1a Jeugdmonitor Drenthe	180	1 Monitoring 1a Jeugdmonitor Drenthe
2 Sociaal Rapport, (doorlopende dataverzameling)	30	2 Sociaal Rapport (doorlopende dataverzameling)	30	2 Sociaal rapport 2012 (doorlopende dataverzameling)
3 Drents Panel (voor actuele vragen, PS en GS) als instrument voor lopende onderzoeksvragen: (2008) Herhaalde meting kunst- en cultuurparticipatie ¹	60	3 Drents Panel (voor actuele vragen, PS en GS) als instrument voor lopende onderzoeksvragen	140	3 Drents Panel (voor actuele vragen, PS en GS) als instrument voor lopende onderzoeksvragen: 3a Herhaalde meting cultuurparticipatie 3b Herhaalde meting RTV Drenthe
3a Meting bekendheid Advies- en Meldpunt Kindermishandeling ³	40			
3b Herhaalde meting bekendheid RTV Drenthe ²	40			
4 Doorlopende dataverzameling 4a Drenthe in cijfers	20	4 Doorlopende dataverzameling 4a Drenthe in cijfers	20	4 Doorlopende dataverzameling 4a Drenthe in cijfers
5 Specifieke onderdelen meerjaren-evaluatieplan sociale en culturele agenda (2008) Herhaalde meting voortijdig schoolverlaters ¹		5 Specifieke onderdelen meerjaren-evaluatieplan sociale en culturele agenda		5 Globaal meerjaren evaluatieplan sociale en culturele agenda
5a Onderzoek naar ervaringen gemeenten met provinciaal sociaal beleid ⁵	50	<ul style="list-style-type: none"> • 5a Tussenevaluatie Sociale agenda met procesevaluatie sociale allianties en KIN met effectmetingen op 2 onderwerpen. • 5b Onderzoek verankering cultuurbeleid gemeenten en provinciale ondersteuning • 5c Meting korte termijn effecten beleid MFD's 	180	5a Eindmeting tijdenbeleid
5b Onderzoek verankering cultuurbeleid gemeenten en provinciale ondersteuning ⁵	50			5b Onderzoek effecten beleid laaggeletterdheid
5c Nulmeting taakcombineerders ³	70			5c Evaluatie projecten tijdenbeleid
5d Inventarisatie aard en omvang jonge mantelzorgers ⁴	50			5d Eindevaluatie ervaringen gemeenten met provinciaal sociaal beleid
5e Sportverenigingen (ingetrokken)	60			5e Eindevaluatie ervaringen gemeenten met provinciaal cultureel beleid
5f Onderzoek cultuureducatie				5f Effectmeting Cultureel Historisch Kompas
5 Vervolg sociale en culturele agenda		<ul style="list-style-type: none"> • 5d Vervolgonderzoek voortijdig schoolverlaten (aanpak en werkwijze in de 	40	5g Meting langere termijneffecten MFD's
5g Inventarisatie cultuurhistorische waarden in planvorming gemeenten				Ruimte voor vragen vanuit KIN-domeinen
5h Inventarisatie ondersteuning gemeenten rond				

2009	Dag delen	2010	Dag delen	2011-2012
archiefbeheer (ingetrokken)		drie RMC-regio's) <ul style="list-style-type: none"> • 5e Beleidsevaluatie ex-ante KIN - cultuur • 5f Vervolgonderzoek inventarisatie AMK/jeugdzorg • 5g Het belang van bibliotheken binnen de culturele en sociale infrastructuur • Ruimte voor vragen vanuit KIN-domeinen 	50 40 60	
6 Overige onderdelen 6a Kwaliteitsbewaking 6b Inzet algemeen 6c Inzet expertise ambtelijke organisatie	35 30 25	6 Overige onderdelen 6a Kwaliteitsbewaking Themabijeenkomst OCWZ en opdrachtgevers 6b Inzet algemeen 6c Inzet expertise ambtelijke organisatie	90	6 Overige onderdelen 6a Kwaliteitsbewaking 6b Inzet algemeen 6c Inzet expertise ambtelijke organisatie
Flexibele ruimte PS 7 Specifieke onderzoeksthema's en -vragen 7a Benutting onderzoek PS	100	Flexibele ruimte PS 7 Specifieke onderzoeksthema's en -vragen <ul style="list-style-type: none"> • Wat gebeurt er in Drenthe nu het provinciale VVV niet meer bestaat? • Tevredenheid klanten met de dienstverlening preferente instellingen 	50 50	Flexibele ruimte PS 7 Specifieke onderzoeksthema's en -vragen
Flexibele ruimte GS 8 Specifieke onderzoeksthema's en -vragen 8a Inventarisatie ambulancezorg (ingetrokken)	100	Flexibele ruimte GS 8 Specifieke onderzoeksthema's en -vragen	100	Flexibele ruimte GS 8 Specifieke onderzoeksthema's en -vragen

¹ doorloop 2008, afgerond ² afgerond

³ in uitvoering

⁴ start nog in 2009

⁵ uitgesteld naar 2010

3. Toelichting op het Onderzoeksprogramma 2010

1. Monitoring

1a Jeugdmonitor Drenthe

De Jeugdmonitor Drenthe biedt beleidsmakers, publiek en professionals de mogelijkheid om op een toegankelijke website inhoudelijke en statistische informatie te raadplegen over hoe het met de Drentse jeugd gaat. In de Jeugdmonitor Drenthe worden beleidsrelevante gegevens verzameld, geordend en gepresenteerd waardoor jeugdbeleid met betrouwbare cijfers onderbouwd kan worden.

2. Sociaal rapport

Het Sociaal rapport Drenthe biedt veel relevante informatie voor de kaderstellende en monitorrol van de provincie binnen het sociale domein. Om die monitorrol naar het beleid te blijven vervullen is het van belang om gedurende de beleidsperiode jaarlijks data te verzamelen om gegevens voor het Sociaal rapport actueel te houden.

3. Drents Panel

Het Drents Panel is een onderzoeksinstrument van het Onderzoeksbureau dat bij verschillende onderzoeksprojecten wordt gebruikt en kan worden gebruikt. Deze waardevolle groep moet continu worden onderhouden, zodat zij ook in 2010 en daarna bruikbare informatie wil blijven geven over relevante onderwerpen die het provinciale beleid aangaan. Raadpleging van het Drents Panel levert inzicht in de mate waarin de provinciale beleidsdoelen op peil zijn, bijstelling nodig hebben of beëindigd kunnen worden. Naast geplande onderzoeksvragen kunnen ook ad hoc vragen op relatief korte termijn worden beantwoord. Voorts is de Klankbordgroep OCWZ¹ akkoord gegaan met een uitbreiding van de inhoudelijke onderwerpen van het Drents Panel. Dit betekent ook dat vragen van andere beleidsafdelingen kunnen 'meeliften' in het Drents Panel.

4. Doorlopende dataverzameling

4a Drenthe in cijfers

Ieder jaar participeert het Onderzoeksbureau in de totstandkoming van Drenthe in cijfers, door informatie te verzamelen, eventueel te bewerken en aan te leveren aan de Werkgroep Drenthe in cijfers.

5. Specifieke onderdelen meerjaren-evaluatieplan Sociale en Culturele agenda

5a Tussenevaluatie Sociale agenda

In plaats van het voorstel uit 2009 wordt in het najaar 2010 een tussenevaluatie gestart van de Sociale agenda. Het voorstel is om twee procesevaluaties uit te voeren: van de sociale allianties en van het Kennisinnovatienetwerk (KIN). Tevens worden daarbij twee effectmetingen gedaan, in ieder geval op onderwijsachterstand en een tweede onderwerp in nader overleg.

5b Onderzoek verankering cultuurbeleid gemeenten en provinciale ondersteuning (Verschoven van 2009 naar 2010.) Net als bij sociaal beleid is het verschuiven van taken ook binnen het cultuur- en museumbeleid een essentieel onderdeel van het nieuwe provinciale beleid. Voor het slagen van het beleid is het dan ook van wezenlijk belang dat dit op de juiste manier gebeurt. Daarom zal tussentijds onderzocht worden hoe het proces van samenwer-

¹ In haar overleg met de Bestuurscommissie OCWZ op 3 september 2008.

king in Studio 13 verloopt en de uitwerking tot culturele allianties. Over de exacte vraagstelling worden afspraken gemaakt.

5c Effectmeting MFD's

De provincie Drenthe heeft in 2004 nieuw beleid rondom multifunctionele dienstencentra (mfd's) vastgesteld. Provinciale staten hebben in 2006 het Onderzoeksbureau CWZ gevraagd de effecten van dit beleid te evalueren. Daartoe zijn eerst de beoogde en verwachte effecten in kaart gebracht. Vervolgens is een voormeting gedaan in vier dorpen, waar de plannen voor een multifunctioneel centrum in een vergevorderd stadium waren. Aangezien de gebouwen in drie van de vier dorpen zijn gerealiseerd en de samenwerking in de nieuwe accommodatie gestalte krijgt, zo blijkt uit de brief van GS d.d. 25 augustus 2009 kan in 2010 het onderzoek naar de effecten van een mfd op korte termijn plaatsvinden. Voor de effecten op langere termijn dient een herhaalde meting plaats te vinden in 2012.

5d Vervolgonderzoek voortijdig schoolverlaten

In de vorige beleidsperiode is zwaar ingezet op het voorkómen van voortijdig schoolverlaten. Het beleidsvoornemen was om dit met 30% te verminderen. In 2009 is een onderzoek afgerond naar de effecten van deze inzet. Conclusie is dat in vier jaar tijd de groep voortijdig schoolverlaters met 43,3% is verminderd. Een kanttekening hierbij is dat de definitie van voortijdig schoolverlaten in de loop der jaren is aangescherpt en ook de gegevensbestanden waarschijnlijk zijn opgeschoond. Bovendien blijken er grote verschillen te zijn in de resultaten tussen de drie regionale Meldcentra. Eén van de aanbevelingen uit het onderzoeksrapport luidt dan ook om nader onderzoek te doen naar de aanpak en werkwijze van de drie RMC's, bijvoorbeeld in de vorm van een beschrijving van 'good practices', die gebruikt kunnen worden bij verbeteringen in aanpak en werkwijze. In de bespreking van het rapport in de Statencommissie CW van 17 juni 2009 stellen GS dat vervolgonderzoek in samenwerking/overleg met gemeenten kan plaatsvinden, omdat het thema op het snijvlak van provinciaal en gemeentelijk beleid ligt.

5e Ex ante evaluatie KIN en cultuur

De ex ante evaluatie maakt duidelijk of met deelname aan KIN de beleidsdoelen van de Culturele agenda beter gehaald kunnen worden. Met andere woorden is KIN een geschikte vorm om de overdracht van provinciale taken naar de gemeenten goed te doen verlopen. Inzichtelijk zal worden gemaakt wat de voor- en nadelen voor deelname aan KIN kunnen zijn en hoe de eventuele deelname vormgegeven zou kunnen worden.

5f Vervolgonderzoek inventarisatie AMK/jeugdzorg

In 2009 vindt een eerste inventariserende meting via het Drents Panel plaats naar de verwachtingen van Drentse burgers ten aanzien van jeugdzorg en AMK. De vervolgvraag over jeugdzorg is afhankelijk van de uitkomsten van deze eerste meting, maar de verwachting is dat verdieping van de resultaten noodzakelijk zal zijn. Daarom wordt ruimte gereserveerd voor een vervolgonderzoek op het thema Jeugdzorg/AMK.

5g Het belang van bibliotheken binnen de culturele en sociale infrastructuur

De inzet van de provincie, zoals verwoord in de Culturele en Museale agenda, is erop gericht dat bibliotheken een belangrijke schakel blijven in de culturele en sociale infrastructuur.

Ruimte voor vragen vanuit KIN-domeinen

De provincie ziet het als een belangrijke taak om samen met de voormalig preferente instellingen en gemeenten relevante kennis te ontwikkelen en te ontsluiten op basis waarvan organisaties in Drenthe beleid kunnen ontwikkelen. Samenwerking tussen deze drie partijen krijgt vorm in het KIN. Het Onderzoeksbureau CWZ heeft daarbij tot taak het opstellen van een centraal onderzoeksprogramma in overleg met de werkgroepen die zijn gevormd op de domeinen uit de Sociale agenda. Daarom wordt vanaf 2010 ruimte gereserveerd voor het opstellen van het centrale onderzoeksprogramma en voor onderzoeksvragen die vanuit het KIN naar voren komen en passen binnen OCWZ.

6 Overige onderdelen

6a Kwaliteitsbewaking

Een belangrijke taak van de Bestuurscommissie OCWZ is de bewaking van de kwaliteit van onderzoek. Doel is onder meer om tot een optimale pasvorm te komen tussen onderzoek en beleid. In de nieuwe provinciale Sociale agenda 2009-2012 ligt de nadruk op de veranderende rollen en taken van de provincie op het sociale terrein. Met het oog op de veranderingen in rollen en taken van de provincie is de bestuurscommissie voornemens om in 2010 een werkconferentie te organiseren over de interactie tussen onderzoek en beleid in een veranderende beleidsomgeving.

6b Inzet algemeen

Evenals de voorgaande jaren willen wij enige ruimte reserveren om ontwikkelingen te volgen die zich voordoen in onderzoeksland, zowel landelijk als provinciaal. Waar mogelijk willen wij tot afstemming en samenwerking komen.

6c Inzet expertise ambtelijke organisatie

Wij vragen u, zoals ook de voorgaande jaren is gebeurd, onderzoekscapaciteit te reserveren voor advies aan de provinciale ambtelijke organisatie. Het onderzoeksbureau levert technische expertise en onthoudt zich van inhoudelijke oordelen en keuzes.

7 Flexibele ruimte PS

Bij de laatste vergadering van de Klankbordcommissie is de vraag gesteld om alvast na te denken over eventuele invulling van de vrije ruimte. Daarna is deze vraag als bijdrage aan het onderzoeksprogramma naar voren gekomen:

- Wat gebeurt er in Drenthe nu het provinciale VVV niet meer bestaat?

Een vraag die nog is blijven liggen van het vorige jaar:

- Tevredenheid klanten met de dienstverlening preferente instellingen

8 Flexibele ruimte GS

Op grond van de Evaluatie positionering Onderzoeksbureau Cultuur, Welzijn en Zorg (statenstuk 2006-238) is in het Onderzoeksprogramma 2010 ruimte om op verzoek van GS in te kunnen gaan op actuele onderzoeksvragen.